

at han foreslog, at der i Lovforslaget skulde staa, at Arbejdet altid skulde udføres som Naturalarbejde. Det synes jeg rigtig nok er meget strengt overfor Kommunerne, og jeg kan derfor ikke billige det. Hvis der stod det, som man langt videre, end man paa nogen Maade har tænkt sig, thi man maa huske paa, at som det nu er, kommer man meget tidt udenfor Naturalarbejdet; det er nemlig meget almindelig Skik i Kommunerne, at Sogneraadene overlade ikke saa smaa Veistykker til større Gaarde f. Ex., og lade dem og deres Mandstabs besørge Snekastningen, i alt Fald paa Alford, hvorved Arbejdet bliver besørget baade bedre og hurtigere. At det skulde kunne gjøre noget, at Kommunerne overlod visse Veie til Arbejdere, som i den Tid Intet have at bestille, fortaar jeg ikke. Jeg tror, at Arbejdet vil blive fuldt saa godt, og i alt Fald ikke ringere, jeg er i den Henseende fuldstændig enig med den sidste ærede Taler (Vesjen) i hans Udtalelse om, at Naturalarbejde mange Gange er noget Sjuskert, lige saa vel som det ofte medfører Spild af Kræfter. En Bestemmelse gaende ud paa at forbyde Licitation og Alford, kan jeg derfor ikke være med til; særlig da der i § 15 er sagt, at man i Kjøbstæderne kan anvende Licitation, Alford eller leiede Folt, synes det mig meget strengt ikke at give Sogneraadene samme Ret, og altså strengt, hvis man traf en Bestemmelse om, at det altid skulde være Naturalarbejde. Jeg tror, at en saadan Bestemmelse er upraktisk, og maa derfor fraraade en sliq Forandring. Med disse saa Ord skal jeg paa det Bedste anbefale Lovforslaget og særlig dets § 3.

Griksen: Ja, ogsaa jeg vil begynde med at takke den høitærede Indenrigsminister, fordi han saa betids har bearbejdet dette Spørgsmaal vedrørende Snekastningen, saa at han allerede ved Begyndelsen af denne Samling har kunnet forelægge dette Lovforslag. Hvad Forslaget selv angaar, tror ogsaa jeg, at det er i høi Grad vel skiftet til at ordne dette Spørgsmaal paa en praktisk og hensigtsmæssig Maade. Med Hensyn til § 1 kan jeg fuldt ud tiltræde den Bestemmelse, der gaar ud paa, at hver Kommune for sig skal besørge Snekastning paa alle de indenfor dets Grændser beliggende Veie; thi det kan ikke negtes, at der, naar Mandstabet fra en Kommune paa en Tid, hvor Veien er tillagt med Sne, skal passere en lang Strækning over Marker og Hegn og gjennem Sneedriver, inden det naaer det Stykke Veie, det skal holde ryddeligt i en anden Kommune, og saa skal samme Veie tilbage igjen, dermed kan være

forbundet megen Tidsspilde, og at det altsaa maa være forfæstelig. Naar det er fremhævet af det ærede 4de Medlem for 8de Kred (Vesjen), at den Bestemmelse, som tilføies i § 1, dog maatte ikke var tilstrækkelig, nemlig, at saadanne Kommuner, som paa Grund af den nys nævnte Bestemmelse kunde faae uforholdsmæssig store Veistykker at holde vedlige, kunne faae Understøttelse af Amtsrepartitionsfonden, er jeg ikke ganske enig med ham deri; thi det maa jo ikke overses, hvad der ogsaa er fremhævet i Motiverne til Lovforslaget, at de Kommuner, som have store Landveistskrænkninger, allerede nu have meget betydelige Fordele derved, at Kommunerne ere frie for at vedligeholde disse Landveistskrænkninger, saa jeg tror, at det vil kunne forsvares at lade denne Bestemmelse staa. Med Hensyn til § 2, der fritager Husmændene for de faste Pligtdage, da kan jeg ikke undlade at fremhæve, at det forekommer mig, at Bestemmelsen herom er dikteret af en smuk Tænkemaade overfor Husmændene; jeg finder det fuldstændig billigt, at de sættes i samme Forhold til denne Byrde som til alle andre. Med Hensyn til § 3, som den første ærede Taler (Steffensen) omtalte, og som ogsaa de senere Talere have berørt, skal jeg allerførst sige, at Bestemmelsen om, at Sogneraadene kunne lade Arbejdet udføre ved Licitation og Alford ved leiede Folt, tiltaler ogsaa mig, men de to første Alternativer, eller hvad jeg skal kalde det, har jeg ogsaa nogen Betænkelighed ved. Thi det kan jo ikke undgaas, at naar Arbejdet skal udføres efter Licitation, maa denne Licitation afholdes inden Vinterens Indtræden, og saa kunde det maaske hænde ikke i eet, men i flere Aar, at de Betingelser, som de, der have overtaget Entreprisen, have betinget sig, kunne være saa høie, at, naar der indtræffer Aar, hvor der er let Snefald, Kommunerne da kunne komme til at udrede en langt betydeligere Sum, end der er udført Arbejde for. Jeg tror, at dette kunde vække Misfornøielse i Kommunerne, og at det derfor vanskelig vilde kunne lade sig realisere. Hvad derimod den tredje Maade angaar, nemlig den, at det overdrages Sogneraadene at lade Arbejdet udføre ved leiede Folt, saa er jeg enig med det ærede 4de Medlem for 8de Kred i, at dette er meget heldigt, og jeg skal sige, hvorfor jeg især anser det for heldigt. Det er, fordi der ikke kan tænkes nogen bedre Maade at fordele Byrden paa end, naar Arbejdet blev udført ved leiede Folt, thi da vil enhver Skattehaver komme til at tage Del i Byrden i Forhold til den Skat, han yder til Kommunen. Derjom Nogen